

Climat economic

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

CLIMAT ECONOMIC

CLIMATUL INVESTIȚIONAL ÎN ROMÂNIA

România continuă să fie o destinație de afaceri profitabilă pentru investitorii români din diaspora prin dezvoltarea economică sustenabilă de care se bucură.

Potențialul de creștere al României se evidențiază prin mărimea pieței interne de aproximativ 20 milioane de locuitori, deschiderea la Marea Neagră, o suprafață arabilă de 37 milioane de hectare, dublată de o tradiție industrială puternică și sprijinită de o forță de muncă înalt calificată la un cost printre cele mai reduse din UE, având o creștere anuală a PIB de 4,1% cu peste 222 miliarde euro PIB în 2019.

Calitatea capitalului uman rămâne un important factor diferențiator pentru construirea de companii de succes în România. Indicele inginerilor/capita este mai mare decât în state puternic industrializate ca SUA, China, Rusia sau India, iar pe piața de muncă există un număr suficient de absolvenți economiști, medici sau cu studii juridice. Aceasta confirmă poziția României pe locul 11 la nivelul UE și locul 23 la nivel global din punct de vedere al calității pregătirii educaționale în matematică și științe.

Dintre cei peste 400.000 de studenți înregistrați în România și cei aproximativ 100.000 de noi absolvenți în fiecare an, mai mult de 50% sunt licențiați în categoria tehnică STEM¹. În plus, 97% din absolvenții de liceu învață cel puțin două limbi străine, majoritatea fiind vorbitori ai limbii engleze și ai unei a doua limbi, franceză (26%), spaniolă (17%) sau italiană și germană (17%).

Alături de aceste avantaje, peisajele fermecătoare și tradițiile autohtone conturează potențialul de lider european al României în domeniul turismului rural, de agrement, eco și balnear, Guvernul asigurând în acest

¹ STEM (Science, Technology, Engineering, Math)

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

sens zero redevențe de exploatare a apelor minerale terapeutice cu scop turistic și un nivel al TVA de 5% pentru activitățile economice de cazare, masă sau evenimente culturale.

Având în vedere **importanța dezvoltării produselor turistice** pentru satisfacerea nevoilor, cerințelor, așteptărilor turiștilor și creșterea competitivității sectorului, Ministerul Antreprenoriatului și Turismului a creat un sistem voluntar de „recunoaștere” a Rutelor Cultural Turistice dezvoltate de organizațiile din domeniul turismului sau de autoritățile publice locale, pe plan local/regional/național, pentru dezvoltarea și promovarea turismului cultural.

Rutele Cultural Turistice sunt utilizate ca **instrumente** pentru promovarea și dezvoltarea produsului turistic, cu o componentă culturală și canale pentru comunicare, prin schimburi de bune practici. Rutele Cultural Turistice sunt prezentate [pe site-ul](#) Ministerului Antreprenoriatului și Turismului.

REGIM DE IMPOZITARE - COMPANII

România are unul dintre cele mai **avantajoase** regimuri de impozitare din spațiul comunitar: 16% impozit pe profit, locul 6 cea mai mică taxă aplicată capitalului din UE. Totodată, Guvernul României acordă scutire de impozitul pe profit firmelor care decid să reinvestească profitul în achiziția de echipamente tehnologice noi și software sau care au activități exclusiv de inovare și cercetare-dezvoltare.

Impozitarea în funcție de venit, nu de profit, este aplicată microîntreprinderilor, însă diferențiat:

- cotă de 1% din venit pentru firme cu cel puțin 1 angajat și
- cotă de 3% din venit pentru firme fără angajați.

În cazul activităților comerciale de **cazare și alimentație publică**, impozitarea venitului se face conform formulelor prezentate în [Ghidul privind aplicarea impozitului specific unor activități](#).

Tabelul de mai jos expune **impozitele aplicabile companiilor rezidente în funcție de profilul acestora**, cu menționarea cotelor standard și a celor alternative:

REGIM DE IMPOZITARE APLICAT COMPANIILOR REZIDENTE		
	COTE STANDARD	COTE ALTERNATIVE
IMPOZIT PE PROFIT obținut de companii și IMM-uri	16%	0% în cazul reinvestirii profitului sau derulării exclusiv de activități de inovare și cercetare-dezvoltare; respectiv 5% din venit sau 16% din profit pentru activități de joc de noroc sau club de noapte, în funcție de formula cu cea mai mare valoare a bazei de impozitare;

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

IMPOZIT PE VENIT obținut de microîntreprinderi	1% sau 3% dacă microîntreprinderea are cel puțin 1 angajat	16% impozit pe profit în cazul microîntreprinderilor care în cursul unui an fiscal realizează venituri mai mari de 1.000.000 euro;
IMPOZIT SPECIFIC UNOR ACTIVITĂȚI (turism, alimentație)	Conform formulelor de calcul prevăzute de Legea 170/2016, pe baza unor criterii precum suprafața alocată desfășurării activității și localizarea	n.a.
IMPOZIT PE DIVIDENDE	5%	0% în cazul transferului de la o persoană juridică către o altă persoană juridică din România care deține minim 10% capital

Comaniile **nerezidente** în România sunt supuse unui regim de impozitare specific:

REGIM DE IMPOZITARE APLICAT COMPANIILOR NEREZIDENTE		
	COTE STANDARD	COTE ALTERNATIVE
IMPOZIT PE PROFIT obținut de companii nerezidente: 1. Persoane juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent; 2. Persoane juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România; 3. Persoane juridice străine care realizează venituri din transferul proprietăților imobiliare situate în România; 4. Persoane juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene.	16%	În funcție de activitatea desfășurată, se aplică cotele alternative de la companiile rezidente. în cazul reinvestirii profitului sau derulării exclusiv de activități de inovare și cercetare-dezvoltare; respectiv
IMPOZIT PE VENIT - COTĂ MAJORATĂ obținut de companii fără sediu permanent în România Impozitul datorat se calculează prin aplicarea cotei asupra veniturilor brute (dobânzi, redevențe, comisioane, venituri din prestarea de servicii de management și consultanță, prestarea de servicii și venituri din lichidarea unui rezident), dacă veniturile sunt plătite într-un cont dintr-un stat cu care România nu are încheiat un instrument juridic în	50%	n.a.

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

baza căruia să se realizeze schimbul de informații și ca urmare a unor tranzacții calificate ca fiind artificiale.		
IMPOZIT PE VENITURILE obținute din România de companii nerezidente	16%	Conform cotelor prevăzute în convențiile de evitare a dublei impuneri dacă există o astfel de convenție încheiată cu statul de rezidență al beneficiarului de venit
IMPOZIT PE DIVIDENDE	5%	<p>0% în cazul transferului de la o persoană juridică către o altă persoană juridică din România care deține minim 10% capital;</p> <p>0% în cazul dividendelor plătite de un rezident unei persoane juridice rezidente într-un alt stat membru al Uniunii Europene ori unui sediu permanent al unei persoane juridice străine dintr-un stat membru al Uniunii Europene, situat într-un alt stat membru al Uniunii Europene, dacă persoana juridică străină beneficiară a dividendelor îndeplinește cumulativ condițiile:</p> <ul style="list-style-type: none">- Plătește impozit pe profit sau un impozit similar acestuia în conformitate cu legislația fiscală a statului membru, fără posibilitatea unei opțiuni sau exceptări;- În temeiul unei convenții privind evitarea dublei impuneri, nu se consideră că este rezidentă în scopul impunerii în afara Uniunii Europene;- Deține minimum 10% din capitalul social al rezidentului pe o perioadă neîntreruptă de cel puțin un an, care se încheie la data plății dividendului.

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

		0% în cazul dividendelor plătite de un rezident român unei persoane juridice rezidente într-un stat membru al Spațiului Economic European, altul decât statele membre ale Uniunii Europene, respectiv Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei, dacă persoana juridică străină beneficiară a dividendelor deține, la data plății dividendelor, minimum 10% din titlurile de participare ale persoanei juridice române, pe o perioadă de un an împlinit până la data plății acestora inclusiv.
IMPOZIT PE REPREZENTANȚE aplicat anual companiilor străine autorizate să funcționeze în România	Impozitul pe reprezentanță pentru un an fiscal este de 18.000 lei.	n.a.

Tabelul de mai jos prezintă cele mai uzuale **taxe și impozite** aplicabile **persoanelor juridice** pentru bunuri, servicii, proprietăți și mijloace de transport:

REGIM DE TAXARE ȘI IMPOZITARE APLICAT BUNURILOR ȘI PROPRIETĂȚILOR		
	COTE STANDARD	COTE ALTERNATIVE
TAXA PE VALOARE ADĂUGATĂ	19%	9% pentru alimente, băuturi - cu excepția băuturilor alcoolice, medicamente, produse și servicii în domeniul agricol, apă și servicii de alimentare cu apă etc. 5% servicii de cazare, catering, manuale școlare, cărți, evenimente sportive și culturale, cinema etc.

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

IMPOZIT PE CLĂDIRI	0.08% - 0.2% din valoarea clădirilor cu scop rezidențial 0.4% din valoarea clădirilor cu scop agricol 0.2% - 1.3% din valoarea clădirilor cu scop comercial	5% în cazul în care proprietarul clădirii nu a actualizat valoarea impozabilă a clădirii în ultimii 5 ani anteriori anului de referință
IMPOZIT PE TEREN	Sumă fixă per mp, în funcție de suprafața terenului, rangul localității, zona și categoria de folosință a terenului	n.a.
IMPOZIT PE MIJLOACE DE TRANSPORT	Impozitare progresivă în funcție de capacitatea cilindrică (fracțiuni de 200cm ³) și în funcție de tipul de vehicul	n.a.

Linkuri utile

Agenția Națională de Administrare Fiscală

<https://www.anaf.ro>

Tel. 031.403.91.60

Ghidurile ANAF sunt disponibile online: [Ghiduri curente si alte materiale informative \(anaf.ro\)](#)

Asistență online prin formularul: <https://www.anaf.ro/asistpublic/>

Alte date de contact ANAF prin Direcțiile Regionale [aici](#).

[Serviciul central de asistență telefonică a contribuabililor](#)

[Call center: 031 403 91 60](#)

REGIM DE IMPOZITARE - PERSOANE FIZICE

România deține unul dintre **cele mai avantajoase regimuri de taxare a muncii din spațiul comunitar european** pentru salariați și angajatori: locul 3 în UE cu 37,25% valoarea contribuțiilor și 10% impozit pe venit, cumulată ajungând la 47,25% din totalul veniturilor brute comparativ cu 73,25% media UE.

Persoanele fizice care datorează impozit pe venit și contribuții sociale au **obligatia** depunerii anuale a [Declarației Unice](#) la [Agenția Națională de Administrare Fiscală](#) (ANAF).

În cele ce urmează sunt descrise categoriile de persoane fizice supuse sau exceptate de la impozitare și plata contribuțiilor sociale:

- persoanele rezidente;
- persoanele care își schimbă rezidența;
- persoanele nerezidente;
- persoanele cu profesii liberale;
- persoanele care nu realizează venituri;
- persoanele scutite de plată

Impozitarea aplicabilă persoanelor fizice rezidente

Tabelul de mai jos prezintă ce **contribuții și impozite** sunt aplicabile persoanelor fizice rezidente în România, în funcție de tipul de venituri generat de acestea:

REGIM DE TAXARE APLICAT VENITURILOR PERSOANELOR FIZICE REZIDENTE			
VENITURI	IMPOZIT PE VENIT	ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE (CASS)	ASIGURĂRI SOCIALE (CAS)
SALARII	10%, cu reținere la sursă	10%, cu reținere la sursă	25%, cu reținere la sursă
ACTIVITĂȚI independente	10%	10%	25%
ACTIVITĂȚI agricole, silvicole, piscicole	10%	10%	25%
DREPTURI de proprietate intelectuală	Reținere la sursă și se determină de către plătitorii venitului, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă. Cota de impozitare de 10% se aplică asupra sumei rezultate prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de cheltuieli de 40% asupra venitului brut.	- Prin Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice” - formular 212, cota de impozit de 10% se aplică asupra sumei rezultate prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea sumei rezultate prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de cheltuieli de 40% asupra venitului brut; -In sistem real, în baza datelor din contabilitate opțional, prin aplicarea cotei de impozit de 10% asupra venitului	25%

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

		net anual determinat ca diferență între venitul brut anual și cheltuielile anuale deductibile.	
<u>CEADAREA FOLOSINȚEI BUNURILOR, CU EXCEPȚIA VENITURILOR DIN ARENDĂ</u>	10% din suma rezultată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de cheltuieli de 40% asupra venitului brut	10%	-
<u>VENITURI DIN ARENDĂ</u>	Reținere la sursă 10% din suma rezultată prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de cheltuieli de 40% asupra venitului brut	10% se datorează dacă venitul net din arendă este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țară	
INVESTIȚII	10%, cu excepția celor cu reținere la sursă	10%	-
DIVIDENDE	5%, cu reținere la sursă	10% se datorează dacă venitul realizat din dividende este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țară Contribuabilii au obligația depunerii formularului „Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice - formular 212”	-
VÂNZĂRI proprietăți imobiliare	3% peste suma neimpozitabilă de 450.000 lei	-	-

GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

PENSII	10% peste suma neimpozabilă de 2.000 lei	-	-
<u>PREMIU</u>	10% pentru fiecare premiu a cărui valoare depășește valoarea neimpozabilă de 600 lei, cu excepția premiilor obținute de elevi, studenți, sportivi la campionate mondiale, europene, olimpice care reprezintă venituri neimpozabile,	-	-
<u>JOCURI de noroc</u>	Cote progresive	-	-
ALTE surse	10%	10%	-

Impozitarea aplicabilă persoanelor care își schimbă rezidența

- ❖ Cetățenii români sau străini cu rezidența fiscală în străinătate care decid să se mute în România cu ședere pe o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, completează formularul [Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România](#). În funcție de specificul situației, organul fiscal competent notifică dacă aceștia:
 - au obligație fiscală integrală în România *sau*
 - numai pentru veniturile obținute din România.

Persoana fizică nerezidentă este supusă impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu prima zi a sosirii în România, dacă are centrul intereselor vitale amplasat în România sau este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de **12 luni consecutive**, care se încheie în anul calendaristic vizat.

Aceasta va fi considerată rezidentă în România până la data la care persoana fizică părăsește România.

Persoanele fizice rezidente în România, precum și persoanele fizice nerezidente care au completat chestionarul mai sus menționat, care pleacă din țară pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, completează formularul [Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România](#).

Formularul trebuie înregistrat cu **30 de zile** înaintea plecării din România la organul fiscal central competent unde acesta are domiciliul fiscal, sau unde s-a înregistrat *Chestionarul pentru stabilirea rezidenței fiscale a*

persoanei fizice la sosirea în România. Organul fiscal competent notifică deponenții, în funcție de specificul situației, dacă:

- au obligație fiscală integrală în România;
- vor fi scoși din evidențele fiscale **sau**
- vor fi menținuți în evidențele fiscale.

Veniturile persoanele fizice rezidente în România realizate în țări cu care există o convenție de evitare a dublei impuneri, pot fi impozitate cu o cotă redusă sau scutite, în anumite condiții, în baza certificatului de rezidență fiscală prezentat autorităților statului gazdă.

Link-uri utile

Detalii privind modalitatea de stabilire a obligațiilor fiscale se găsesc în [Ghidul privind stabilirea rezidenței fiscale pentru persoane fizice](#) , pus la dispoziție de către ANAF.

Pentru detalii suplimentare, ANAF pune la dispoziție [Call center - serviciul central de asistență telefonică a contribuabililor 031 403 91 60](#).

Lista numerelor de telefon pentru asistență în fiecare județ este disponibilă [aici](#).

Impozitarea aplicabilă persoanelor nerezidente

Persoanele fizice **nerezidente** care obțin venituri impozabile din România, indiferent dacă acestea sunt primite în România sau în străinătate, au obligația de a plăti impozit potrivit Codului fiscal. Aceștia li se aplică următoarele cote de impozitare:

- **5%** pentru veniturile din dividende;
- **10%** pentru veniturile obținute din România de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție pentru evitarea dublei impuneri. Această cotă de impozitare se aplică veniturilor din dobânzi, redevențe, comisioane, din activități sportive și de divertisment desfășurate în România, din prestarea de servicii de management/consultanță, din servicii prestate în România, profesii independente, premii obținute la concursuri organizate în România, din lichidarea unui rezident, din transferul masei patrimoniale fiduciare;
- **50%** pentru veniturile plătite într-un cont dintr-un stat cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații și numai în situația în care veniturile sunt plătite ca urmare a unor tranzacții calificate ca fiind artificiale. În acest sens, se au în vedere veniturile obținute din dobânzi, redevențe, comisioane, din prestarea de servicii de management/consultanță, din servicii prestate în România, profesii independente, din lichidarea unui rezident;
- **16%** în cazul oricăror alte venituri obținute din România.

Persoana fizică care dovedește că este rezidentă a unui stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, beneficiază de prevederile mai favorabile din respectiva convenție.

Rezidența fiscală trebuie dovedită la momentul realizării venitului din România prin prezentarea la plătitorul de venit a certificatului de rezidență fiscală emis de autoritatea fiscală competentă din statul de rezidență al beneficiarului venitului.

Impozitarea aplicabilă persoanelor cu profesii liberale

Persoanele care obțin venituri din **profesii liberale**, au obligația depunerii "Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice" - [formularul 212](#) până la data de 25 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

Cota de impozitare este de **10%**, iar impozitul anual datorat se aplică la diferența dintre venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri, precum și contribuția de asigurări sociale

Contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care nu realizează venituri

Persoanele care nu realizează venituri, dar optează pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, își pot exercita această opțiune prin depunerea [Declarației Unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice](#), la organul fiscal competent, în termenul legal.

Categorii de persoane fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate

Puteți beneficia de asigurare fără plata contribuției dacă vă aflați în una dintre situațiile prevăzute de lege. Pentru verificare, consultați [categoriile de persoane care beneficiază de asigurare, fără plata contribuției](#).

De asemenea, persoanele care sunt asigurate în sisteme proprii profesiei de care aparțin și pensionarii care obțin venituri independente nu trebuie să se asigure în sistemul de sănătate al statului.